

Správa o činnosti SZČPV za roky 2012 – 2015

Vážení hostia, vážené dámy, vážení páni, milí priatelia!

Dovoľte mi, aby som Vás informoval o činnosti Svetového združenia bývalých čl. politických väzňov, ako aj o jeho Sekcii násilne odvedených a o Sekcii FCL.

Organizácia má v súčasnosti žijúcich 780 členov

Politickí väzni SZČPV 57 členov.

Sekcia SNO 685 členov

Sekcia FCL má v súčasnosti 37 členov.

Počet nových prihlášok k 12. 9. 2015 je 15.

K dnešku sme vydali oprávneným osobám 646 preukazov na prepravu.

Po novelizácii zákona č. 274/2007 Z.z o poskytovaní príplatku k dôchodku aj pre siroty po násilne odvedených sme aj v rokoch 2012-2015 vydávali potvrdenia pre oprávnené osoby, ktoré vyžadovala Sociálna poisťovňa, nakoľko sa k nám prihlásili oprávnené osoby, ktoré o svojom nároku nevedeli keďže neboli členmi našej organizácie. Takto sme sa dozvedeli, že ľudí, ktorí v Rusku zomreli bolo oveľa viac ako uvádzal nebohý Ján Košút a Ústav pamäti národa. Evidujeme 627 usmrtených.

Obrátili sa na nás niektorí členovia, ktorí nepoberajú starobný dôchodok ale len dávku v hmotnej núdzi, ide o ženy v domácnosti s viacerými deťmi, ktoré z tohto dôvodu nepracovali. Podali sme návrh na novelu zákona o príplatku k dôchodku, avšak nepodarilo sa nám nájsť poslanca NR SR, ktorý by o to prejavil záujem vrátane poslankyne z Mezenskej z Popradu. Uvidíme aké bude zloženie NR SR po voľbách v roku 2016. Súčasný stav považujeme za diskriminačný voči najbiednejším s najnižším príjmom. Po nástupe nového predsedu Správnej rady ÚPN Ondreja Krajňáka sa zlepšili naše vzťahy s ÚPN a zúčastnili sme sa spoločne na viacerých akciách, naposledy v Poprade pri odovzdávaní ďakovných listov ÚPN. Poslancami OĽaNO bol podaný návrh na zníženie výsluhových dôchodkov príslušníkov ŠtB, bola navrhovaná jednorazová suma 1000 eur ako dodatočné odškodnenie pre politických väzňov. Návrh však Smer SD nepodporil a neprešiel.

V spolupráci so SZ VTNP PTP sme preto podali návrh vláde SR a poslaneckému klubu Smeru SD o novelizáciu zákona o protikomunistickom odboji č. 219/2006 Z.z. , ktorý je diskriminačný voči občanom SR, pretože v Českej republike prijatý zákon priznáva účastníkom protikomunistického odboja sumu 100 000 Čk. a dorovnáva im dôchodky. Súčasne sme navrhli aj odstránenie tzv. zostatkových trestov.

17. 12. 2012 nás prijal Košický primátor Richard Raši, ktorého sme informovali o činnosti nášho združenia a o projekte Centrálného pamätníka násilne odvedeným v Turni nad Bodvou. Mesto Košice od 1. 1. 2013 znížilo vek pre bezplatné cestovanie zo 70 na 68 rokov. V Košiciach je v súčasnosti situácia zliav v MHD najlepšia v rámci SR. V Prešove došlo v roku 2011 k ich zrušeniu a naše námietky bývalý primátor a poslanci nebrali v úvahu. Situácia sa nezmenila ani po nástupe novej primátorky v roku 2014. V Bratislave boli zľavy istý čas zrušené, no na podnet viceprimátora Jána Budaja boli opäť obnovené. V súčasnosti nový primátor Nesrovnal ich opäť zrušil a pre odbojárrov a politických väzňov má byť polovičné cestovné. V Poprade po nástupe nového primátora máme prísľub obnovenie bezplatného cestovného v MHD.

V praxi to v súčasnosti vyzerá tak, že uznávanie zliav v MHD a doprave je už len otázkou dobrej vôle a ľudského prístupu kompetentných, a nie povinnosťou zo zákona o mimosúdnych rehabilitáciách, ako sa to – žiaľ – potvrdilo v Prešove, kde primátor a poslanci v roku 2011 zrušili

napriek našim žiadostiam, adresovaným priamo primátorovi Hagyarimu a poslancom Mestského zastupiteľstva, bezplatné cestovné v MHD pre oprávnené osoby, vrátane členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB), ktorí mali najviac vydaných preukazov na prepravu. Svoj krok zdôvodnili tým, že nebolo možné kontrolovať, či boli preukazy vydávané oprávneným osobám. V podstate sme doplatili na zneužívanie bezplatného cestovného členmi SZPB. V našich žiadostiach sme argumentovali tým, že zoznamy našich členov sú uverejnené na internete aj s číslami rozhodnutí MS SR o priznaní odškodnenia.

Pre Mesto Prešov však bolo vhodnou zámenkou, aby nám nevyhovelo, práve poukazovanie na nepoctivý prístup SZPB a o naše dôvody sa nezaujímal.

Oslovili sme aj VÚC a mestá, kde zľavy v MHD neplatia – Banskú Bystricu, Poprad a iné. Priamo od primátora Banskej Bystrice sme dostali zamietavú odpoveď, že mesto nemá peniaze a SAD je v strate.

19. júla 2013 sme sa v Bratislave rozlúčili s naším čestným predsedom Jánom Košútom, ktorý zomrel vo veku nedožitých 87 rokov.

V roku 2013 sme vydali vďaka sponzorskému príspevku 1000 eur nášho člena Kazimíra Krivoša z Liptovského Mikuláša knihu nášho nebohého člena Antona Halka Cesta za slobodou. Anton Halko prežil v Leopoldovskom väzení 17,5 roka a zomrel v roku 2010 ako 59 ročný.

Okrem organizovania tradičných pietnych akcií v Kežmarku pri Pamätníku usmrtených na hraniciach v r.1948-1989, Pamätníku obetiam okupácie 21. augusta 1968 v Poprade a pamätníku v Liptovskej Tepličke, sme v roku 2013 uskutočnili niekoľko prednášok na školách v Spišskej Novej vsi.

V roku 2014 sme sa okrem nami organizovaných pietnych akcií zúčastnili na pietnej spomienkovej akcii pri príležitosti 64 výročia Barbarskej noci a 60 výročia zrušenie VTNP PTP v Podolínci.

V septembri 2014 sa v budove ÚPN uskutočnilo stretnutie zástupcov organizácii politických väzňov na základe nášho návrhu na vytvorenie spoločnej platformy a podpisu spoločného memoranda o spolupráci. Žiaľ nezúčastnil sa jej zástupca KPVS a ako som hovoril už v úvode o potrebe zjednotenia a o zjednotenie neprejavilo nakoniec záujem ani združenie PV ZPKO. Aby sme neostali celkom v hanbe, dohodli sme sa so SZ VTNP PTP na podpise spoločného memoranda pri príležitosti 25. výročia dňa boja za slobodu a demokraciu, ktoré bolo podpísané v predvečer 17. novembra 2014.

Vo februári 2015 sme opakovane podali vedeniu mesta Prešov žiadosť na obnovenie bezplatnej dopravy v MHD. Žiaľ pani primátorka Turčanová pre náš návrh nenašla pochopenie.

15. apríla sme spoločne so SZ VTNP PTP podali návrh na novelizáciu zákona o protikomunistickom odboji č. 219/2006 Z.z. a odstránenie diskriminácie účastníkov protikomunistického odboja – občanov Slovenskej republiky.

28. mája 2015 sme sa zúčastnili v Poprade na Slávnostnom odovzdávanie ďakovných listov predsedu Správnej rady Ústavu pamäti národa.

Podporili sme ÚPN v jeho proteste proti odhaleniu busty Vasiľovi Biľakovi a zúčastnili sme sa prednáškou o gulagoch v Bratislave, ktorú organizoval ÚPN.

V roku 2015 sme organizovali pietne akcie v Kežmarku a Poprade a zúčastnili sme sa pietnej akcie na cintoríne v Poprade a pri odhalení pamätníka v Starej Ľubovni.

Vo svojej správe chcem informovať členov Sekcie príbuzných po príslušníkoch Francúzskej cudzineckej légie o tom, že pre nezáujem oslovených na Slovensku a Francúzsku sa nám nepodarilo pokročiť vo veci doposiaľ nevyplatených žoldov po ich príbuzných. Nepomohla ani sťažnosť podaná ECHR v Štrasburgu, ktorá bola zamietnutá ako nedôvodná.

Pre našu ďalšiu činnosť, okrem toho čo som povedal, je našou prioritou projekt inštalácie Centrálného pamätníka násilne odvlečeným v Turni nad Bodvou – v podobe Kristovho kríža na úpäti turnianskeho skalného štítu v údolí Bodvy. Tento medzinárodný projekt, o podrobnostiach ktorého Vás bude informovať pán Dr. Koteles, má mimoriadny význam pre zachovanie historickej pamäte – ako odkazu mladej generácii.

Pre nezáujem Mesta Košice o inštaláciu Centrálného pamätníka obetiam okupácie Československa 21. augusta 1968 výbor schválil ukončenie zbierky na uvedený pamätník pre neschopnosť poslancov MZ v Košiciach od roku 2007 vypracovať projekt.

Zámer poslancov spojiť tento pamätník s udalosťami tzv. nežnej revolúcie zo 17. novembra 1989 je zo spoločenského, i historického hľadiska pre nás neprijateľný.

Výnos zo zbierky bol z tohto dôvodu presunutý do zbierky na vyhotovenie centrálného pamätníka násilne odvlečeným.

V súvislosti s rozšírením členskej základne SZBPV a zmenou stanov chceme do projektu na rok 2016 zahrnúť aj inštaláciu pamätnej tabule účastníkovi západného protifašistického odboja Antonovi Babonimu v Poprade, ktorého dcéra sa stala členkou našej organizácie.

Výbor SZČPV dňa 28.5.2011 schválil vyhlásenie zbierky na centrálny pamätník násilne odvlečeným do pracovných táborov v bývalom ZSSR v Turni nad Bodvou. V súčasnosti predstavuje výnos zbierky na tento účel sumu 609,36 EUR. Nakoľko odbor životného prostredia nechcel povoliť inštaláciu tohto pamätníka z dôvodu piateho stupňa ochrany, po členskej schôdzi v roku 2012 sme sa obrátili na bývalého Ministra Dušana Čaploviča, ktorý sa zúčastnil na pietnej spomienke v Košiciach v roku 2007 a požiadali ho o prijatie zástupcov našej organizácie a intervenciu u ministra životného prostredia s prednesením žiadosti o udelenie výnimky a povolenie pre centrálny pamätník násilne obetiam stalinských gulagov. Podanie našej žiadosti neprinieslo žiadny hmatateľný výsledok.

Na záver chcem zdôrazniť –že jedinou schodnou cestou k obnoveniu kreditu bývalých odporcov komunizmu a obetí komunizmu je vzájomné porozumenie a spolupráca. Jedine početnou členskou základňou môžeme v súčasnej situácii ešte niečo dosiahnuť – či už v oblasti legislatívnej, sociálnej alebo v oblasti zdravotnej starostlivosti.

V našom prípade obzvlášť platí staré známe „v jednote je sila“. Modlím sa a chcem Vás úprimne poprosiť, aby sme z úcty k našim zosnulým sestrám a bratom rozvážne a zodpovedne rokovali na dnešnej členskej schôdzi a prijali to najlepšie riešenie.

Nech nám v tom Pán Boh pomáha.

Ďakujem Vám za pozornosť.